

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FUGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Mélyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — fill.
Vidéken: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor. 50 fill.

Főszerkesztő: **Dr. Varga Lajos**
Felelős szerkesztő: **Békásy Jenő.**

Egyes szám ára 4 fillér.
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Március elsején új előfizetést nyitunk a Debreczre. Kérjük azokat a t. előfizetőinket, akiknek előfizetése február végén lejár, hogy az előfizetés megújításáról gondoskodni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadály történjék. Egyben kérjük a lakóhelyváltoztatások szives bejelentését.

Barázdák.

Az abszolutizmus harmadik napján a királyi ügyész ur már szörnyen érezeti „hatalmát“ a sajtóval szemben. Utasítást küld a nyomdának, hogy a gépből kikerülő első lappéldány neki küldessék el, a lap szétküldése előbb nem eszközölhető, amíg erre az ügyész ur engedelmet nem ad. Utasította a főpostát, hogy az újságokat ne továbbítsa ügyészi ukáz nélkül. Pedig kár az ügyész urnak ennyire ébernek lenni. Nem olyan hangon i-unk ezután, mint eddig tettük, hanem más pennával, mert sorsunk balra fordult. Most legfeljebb egyik új nótára tanítjuk az ügyész urat. Például:

Kerek ez a zsemlye,
Nem fér a zsembembe.
Ketté kéne vágni,
Ugy kén megpróbálni:
Éljen Garibaldi!

Ugy e szép nóta ez? Van még több strófája is, de azokat máskor jegyezzük ide. Különben az igazság kiírásától soha sem rettenünk vissza, még akkor se, ha pulver és blei-al fenyegetnek.

Hát már haladó-párt is lesz Debreczenben! Az uralmát elveszített szabadelvű párt néhány rokkant tagja, kik a mindenkori kormány uszályhordozói szoktak lenni, erősen fáradoznak Debreczenben a haladó-párt megalakításán. Legnagyobb buzgóságot tanúsít ebben a gyalázatos munkában az özvegyek gyámoltója és az árvák pártfogója Szilágyi Imre ügyvéd a bukott szabadelvű párt volt alelnöke.

Nagyon természetes, hogy az önértetes, becsületes hazafiak undorral utasítják vissza a kecségtető ajánlatot és megvetéssel nyilatkoznak Szilágyi Imre hazafiatlan cselekedetéről. Mi a magunk részéről még nem akarjuk elhinni, hogy Szilágyi Imre annyira mameluk legyen, hogy pusztán egyéni hiúságból csak egy parányi ségedkezést nyújtson is az abszolutiztikus kormánynak házáink letörésére.

Az erőszak lélektanának egyik legjellemzőbb vonása az értelmi korlátoltság. Császári önkény legionáriusai szinte tobzódnak a butaságban, s ma határozottan legalsóbbrendű lényei a szocietásnak. Sőt teljesen kívül állanak a nemzeti társadalmon. Köztük és közöttünk nincs semmi lelki azonosság, s ami még összetart, az a faj, a közös eredet hagyománya. Sajnos, ezt nincs módunkban megsemmisíteni.

Fabricius oberst, ez a mindenre kapható renegát lepecsételtette a magyar parlamentet. A nemzet képviselése kiszorult a saját házából. Nincs, ahol összegyűljön tanácskozássra, mert katonaság őrzi a császár pecsétjeit. S mivel az országgyűlés nem mozgósíthat egy ellenhadsereget a császári hordák ellen, kénytelen meghajolni a zsarnoki erőszak előtt. És ez az oka annak, hogy a képviselőház ülését nem tarthatta meg.

Olvasóinkhoz!

Tudomásul!

A hétfői merénylet óta mindennap annak lehetünk kitéve, hogy lapunkat a császári abszolutizmus elkobozza, lefoglaltatja.

Ez azonban nem fog minket viszsztatartani attól, hogy mint eddig, ezután is tántoríthatatlanul küzdjünk nemzetünk törvényes jogáért, melyet elszikkasztani, semmiféle kirendeltségnek, semmiféle erőszaknak nem engedünk.

Hiába uszítják ránk a fizetett pribékeket Bécsből, mert alkotmányunkat az utolsó csepp vérig megvédelmezzük.

A magyar parlament tiltakozása és óvása az abszolutizmus ellen, visszhangra talált az egész országban és még a nemzetiségek is, akikre pedig mint ellenségünkre számítottak oda fent, hozzánk csatlakoztak és épen úgy tiltakoznak a törvénytelen és alkotmányellenes feloszlata ellen a képviselőháznak, mint épen mi.

Alia jacta est.

Bécsből dobták felénk és a magyar nemzet, ha nem akar öngyilkosságot elkövetni, egy szívvel, egy lélekkel kiáltja oda e kihívásnak:

Allunk elébe!

Igaz, hogy a Manlicher telett mi nem rendelkezünk, de *milliók* ellenál-

lása ezen is győzedelmeskedni fog, csak akarni kell.

A magyar parlament hétfőn meglett gyalázva.

Az ország első házába pribékek törtek be és bezárták annak ajtóit a nemzet képviselői elől.

Ez a vérlázító, alkotmány és törvényellenes cézári örökltség, ha még ma nem is gyújtotta lángra az országot, de ne felejtsek el oda fenn, hogy egynehány fizetett kétes alakot kivéve, ma már az egész magyar nemzet egy táborban küzd alkotmányáért.

Milliók állnak ma ezért síkra és Debrecen városának november 30-iki fenséges és hazafias elhatározását bizonyára követni fogja minden törvényhatóság.

De nemcsak a törvényhatóságok fognak minden abszolutiztikus rendelkezést visszautasítani, hanem bíróság, vasut, posta és az állami kormányzásnak többi szervei is oda hagyják állásukat, ha abszolutizmussal lépnek fel ellenünk.

Azt mondtad Uram, szenvedés és nyomor vár hazánkra.

Hosszu századok annyira hozzá szoktattak már ehhez, hogy ezt is elszenvadni készek vagyunk alkotmányunkért.

Bitófa és golyó is lehet egy néhányunknak része, de az egész magyar nemzetet felakasztani, lelőni nem lehet. És a mig csak egyetlen magyar lesz e világon, addig soha sem szűnik meg a küzdelem a nemzet alkotmányáért.

Ha oly hosszú időn át, mióta közösségben élünk, nem tudták megfojtani, eltemetni, pedig ugyancsak fenekedtek rá folyton, most sem fog az erőszak győzedelmeskedni felette.

Megcsorbíthatják, megnyirbálhatják, de kivégezni nem fogják soha, mert annyi szenvedés, annyi vér szentelte meg azt, hogy az örökké élni fog, mig magyar lesz e hazában.

Az első próba a hétfői országgyűlésen csufos kudarcra végződött.

Az erőszak nevenséges fiaskót szült és felköltötte nagy nemzeti küzdelmünk iránt a külföld rokonszenvét is

Idegen népek milliói kezdenek velünk együtt érezni és ez még hatványozottabbá teszi nemzeti ellenállásunkat, mely a hétfőn merénylet után annyira megerősödött az egész országban, hogy most biztos reménnyel nézünk a harc

NEM HISZI?!

próbálja meg

MIT?

hogy

Gerőnél

mily bámulatos olcsón lehet mindenféle férfi ruhát vásárolni. 0 0 0 0 0 0 0 0

DEBRECZEN, Piac-u. 61. az ujonan épült 3 emeletes Fischer-palotában, Szent-Anna-utóával szemben

kimentele elé, mert a győzelem a mi részünkre lesz.

Ebben a biztos tudathoz hiven, semmiféle megfélemlítés elől nem fogunk meghátrálni és teljesíteni fogjuk ezután is hírlapírói és hazafiúi kötelességünket és ha olykor olykor a kihordók és posta nem fogják kézbesíteni a *Debrecent* olvasóinknak, tulajdonítsák azt annak, hogy az abszolútizmus akadályozta meg azt elkobzással. Ilyen esetben értesíteni kívánjuk most már olvasóinkat, hogy *telefon* vagy *távírási* kérdésközpontokra, mindennap délután fél négy órától 5 óráig a legszívesebben és készséggel referálunk azért a napi eseményekről.

A szerkesztőség.

Az önkényuralom harmadik napján.

A nemzetgyűlés márványterméből kivonultak az ország képviselői, szuronyerdő vette körül még néhány órával ezelőtt a hatalmas palotát, ma már az osztrák császárnak csak egy csoport katonája vigyáz arra, hogy a kőfejtő sasos peccáit le ne törjék a kapukról. Magyarország fővárosa, melyet néhány esztendő óta székvárosnak is szoktak csufolni: csendes.

Mélyes csend mindenütt. A fájdalom, az elfojtott düh, a keserűség nem kiabál. Az emberek csendesen beszélgetnek egymással, csak hangjuk rezgése, csak szívük heves dobogása, csak a szemükbe meg meg jelenő könnyesepek árulják el az érzelmeket.

Ezt a királyhű, ezt a tulságosan lojális, ezt a Habsburgok előtt mindenkor megalázódó magyar népet, amely elfelejtette az ősek rettenetes szenvedéseit, elfeledte martírjait, fátlyolt borított a véres multra és kezét csókolt Ferencz Józsefnek, amikor ez fejére tévén Szent István koronáját megesküdött a magyar alkotmányra: ezt a magyar népet bilincsekbe akarja verni ismét az agg császár.

Megemmisítik egymás után az 1848-as szent törvényeket, fehrugják a hatvanhetes

törvényeket: eltörli a „legalkotmányosabb” uralkodó leghűbb népének alkotmányát!

Es nem osztrák szülöttek, nem beamterek, hanem cseh pimaszok segítik alkotmányromboló munkájában az osztrák császárt, hanem magyar emberek.

Szomorubb ez a korszak, mint a hatvanegyes abszolútizmus.

Kossuth Lajos iratait olvastuk ma. Ott találjuk Zólyommegye feliratában a következő sorokat: „... A szuronyok száz-ezrei előlhetik testünket, a nyers erő kiírt hat a földszinéről, de az utóvilág nem fogja azon magyarnak lábnyomát megmutathatni, ki kész volt nemzete törvényeinek, alkotmányos önállóságának meggyilkolásában résztvenni.”

Hány magyarnak lábnyomát mutathatjuk meg most, aki piszkos pénzért, átkos koncér, zsiros hivatalért Magyarország alkotmányos önállóságának meggyilkolásában nemcsak részt vesz, de odacsuszik a hatalom lábához és kéri, hogy ő is részt vehessen a rettenetes munkában.

Tegnap szétkergették a nemzet képviselőit, ma már egyszerre tíz megyei és városi törvényhatóságra küldtek kormánybiztosokat, holnap? Ki tudja: mit hoz a holnap?

A magyar fiúk az osztrák császár katonái, az osztrák császár a fegyveres hatalom: maga a nemzet nem támaszkodhatik másra, mint a törvényekre.

Mennyi idő fog elmúlni addig, míg a törvények győzni fognak a szuronyerdő fölött? Senki se tudja megmondani. De azért nem csüggedünk el, nem szabad elcsüggedni még akkor se, ha az örültség hónapokig tobzódik is: a magyar nemzetnek győzni kell, mint ahogy győzött ezer esztendő óta folyamán minden alkalommal, minden ellenség ellen!

A megpróbáltatás nehéz órái elkövetkeztek. Az önkényuralom második napját szenvedjük immár és tőrjük: csendesen, de rendületlen bizalommal bizva jövőnkben: Magyarországnak szabadnak, függetlennek kell lenni!

Most láttuk a merényletet, tanult belőle a nemzet minden fia: véssé is emlékeztetése a mai eseményeket, ne feledje el soha, hogy a magyar alkotmány elpusztításában magyar emberek segítettek!

Szivek visszhangja.

Írta: Szirmai Gyula.

Az emberi élet tarka szinpadján sokféle házasság jön létre. A házasságban az összekötő kapocs: a szeretet, vagy legalább is annak kellene lenni. Ha annyi volna a világon a szeretet, mint a mennyi a tudás, nem hiszem, hogy léteznék a művelt társadalmakban boldogtalan ember. A szeretet az az út, amely a boldogsághoz vezet, s amelyről egy történetet óhajtok most elmondani.

Régebben történt; még abban az időben, mi or az emberek jobban tudták egymást becsülni, szeretni.

S. városka külvárosának egyik félreeső utcájában lakott Fehér Miklós városi hivatalnok. Nem volt neki ugyan valami magas állása, de puritán jelleme, határozott fellépése utat nyitott neki a középosztály társadalmában. A szomszédjában pedig egy szőke szépség lakott, egy hercegi gazdatiszt egyetlen viruló, tizenhétéves leánya. Fehér Miklósnak régen megtetszett már a szép leány, szeretett volna is vele megismerkedni, de az ő állása és a leány családi viszonyai gátolták az összejövetelben. De Fehér Miklós bizott és tudta, hogy kitartásában nem fog csalatkozni.

Es amit remélt, be is teljesedett. A szép leányt utcai látásból már ismerte, szemek találkozására, Fehérnek érdeklődése, figyelmét eláruló tekintete elárulta a leány iránti vonalmát, amit a szép szomszédleány csakhamar észre is vett, s úgy lát-

szott, hogy Fehér vonalmait szívesen viszonozná is, ha erre alkalom kínálkozna. Soká érdeklődtek így titokban egymás iránt. Végre megjött egyszer aztán az alkalom.

Tavaszi ünnepély volt a város melletti erdőskében. A helyi intelligencia nagy számmal vonult ki a mulatság színhelyére, s a többek között a hercegi gazdatiszt család Bojtörök is. A feltűnő szépségű Bojtár Irén ma oly észbontóan szép volt, hogy Fehér Miklós nem tudta róla levenni a szemét.

Mikor aztán megkezdődött a tánc Fehér Miklósnak volt alkalma magát a szép Irénnek bemutatni. Ez meg is történt. A leányt is látszólag kellemesen érintette a megismerkedés.

Soká táncoltak már együtt, míg végre Fehér törte meg a csendet. Eleinte közömbös dolgokról beszélgettek, de később a tánc hevében szemek találkozására, kezeik érintkezése megértette velük, hogy sziveik visszhangja közös harmóniába ostromosul. Aztán ez a szent érzés szabad teret engedett beszédeknek.

— Lásd kedves Nagysád, — kezdte Fehér, — én még nem ismertem eddig másként az életet, mint a maga szerény, monoton valóságában. Most azonban érzem, tapasztalom, hogy a magasabb körben is van élet, még pedig oly élet, a hol az üdvöztető boldogság érdemébe az egyszerűbb életű embernek is be lehet tekinteni.

A szép leány elérte a szelid célzást és elmésen válaszolt:

— Az exotikus virágok nem csak a főúri paloták termei számára nyílnak, ha-

Katonai becsület.

Egy fiatal, könnyelmű, meggondolatlan gyerek valami ostoba adósságot csinált. Nem olyat, amelyet a lovagiasság szerint gyűjt halomra az ember és amely a becsületre semmi árnyékot sem vet, még akkor sem, ha olyan tengernyi összegre rug, melyet egy kamarási családfára menő leszármazott sem fog tudni kifizetni.

Hanem valami jelentéktelen semmiséget, amely azonban komplikálva volt uszolás zsidóval, pincérrel, meg mivel, ami már lényegesen súlyosbítja a helyzetet. Különösen, ha nem rosszul szabott szakettet, hanem vaffenrokkot visel az ember.

Ilyen esetben az ügyet nyugodtan hagyják érni amíg azt rendezni lehet. Addig nem piszkos a dolog, de ha aztán nem lehet már elsimítani, nyomban ürheetlen lesz az az ember, aki ilyesmibe keveredik.

Eddig a dolog nem szokatlan, de annál erkölostelenebb az a megoldás, amelylyel eddig ezt a kérdést kettévágták.

Ha ugyanis a bajba jutott tiszt fejbe lötte magát, akkor megmaradt a becsület embere sorában. Kijárt neki a banda, a diszszakasz, vagy század, a bánatos tisztikar és az ezred koszorúja. Noha ép olyan kevéssé lett öngyilkosságával becsületesebb ember, mint az, aki nem választja magának ezt az orvosságot és egészen kidobják a tisztikarból.

Bizonyos erkölosi kényszer nehezedett a szerencsétlen áldozatra, a ki miután elvesztett mindent, szeretett volna mégis megmenteni valamit. És ezért a valamiért oda dobott mindent, a mit még megmenthetett volna. Az a körülmény, hogy valakit bandával temetnek el, nem változtat azon, hogy ki és mi volt életében. És ezért bizony nem érdemes akármilyen csekély áldozatot hozni. Viszont pedig ha valaki olyasmit követett el, a miért kigolyózás jár, nem volna szabad megkegyelmezni neki azon föltétel alatt, hogy fejbe lövi magát. Ez a módszer kizárja az elkövetett hiba expialását.

Már pedig ez a keresztényi és Krisztusi álláspont. Nem lehet egy pillanat ostobaságát egy egész élet munkájával helyrehozhatatlanná tenni. Mert a fiatal emberek nem születnek az akadémikusok bölcsességével és az akadémikus jelöltek ravasz előrelátásával. — Az elkövetett ballépés reperálható legyen, mint a foltozható cipő és a vakolható

nem mindazokéra, a kik azt megbeesülik és lehet, hogy az a finom délszaki növény jobban kihajt, dúsabban virágzik a szerény lilium mellett, mintha mesteri kezek ápolnák a tündérfényű termekben.

— És ha az az egyszerű kerti lilium hódolattal lehajolna a finom délszaki növény előtt, nem vetné ki virágai sorából kegyed?

— A választás az ön joga, — felel nagy elhatározással a leány.

Fehér Miklós most úgy érte, mintha a feje szédülne, lábai pedig remegni kezdenek. De a leány bátorította, miközben kebléről egy piros rózsát vett le és azt Fehérnek nyújtotta a következő szavak kísérelében:

— Vegye tőlem e rózsaszálát, mint örökifju vonzódásom symbolumát!

Fehér megköszönve a rózsát, mohón ragadta meg a kis fehér kezeket s szapora szapora csókjaival halmozta el azokat.

Aztán a tavaszi langy szellő pajzánul surrant el mellettük, körülöttük apró koboldok jártak pajkos táncot a levegőben, a játszi napsugár incselkedve lopódzott át a fák levelein.

Egy év mullott el a most leírtak óta. Bojtár Irén és Fehér Miklós, ahol csak lehetett mindig találkoztak,

Sziveik édes szerelemben forrtak össze és örök hűséget esküdtek egymásnak.

épület. Más kérdés aztán, hogy a foltozott és a foltozatlan cipő között mindig különb-ség marad. Kell is, hogy maradjon, különben nem volna értéke a talpaltalan és érintetlen becsületnek.

Ezért volt helyes az a kegyetlennek látszó ítélet, a mely egy szerencsétlen had nagyot öngyilkossága dacára megfosztott tiszti ragjától. Eleve el kell végezni az út-ját ennek az erkölcstelen menedékhelynek. Hadd álljon mindeki előtt tisztán a követ-kezmény akkor, a midőn a cselekményt el-követi. Ne lebegjen azeme előtt az a vigasz-taló tudat, hogy ugys meg lehet menteni majd a becsületet a végő esetben.

A ki olyasmit tesz, a mit tenni nem szabad, az legyen eleve tisztában a büntetés súlyosságával. Mert csak így lehet célja és eredménye a büntetésnek.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Péntek, febr. 23.: „Postás fiu és huga.“ Énekes bohózat. (C.)

Szombat, febr. 24.: „Gül baba.“ Operett. Ujdonság. (A.)

Bérlet 122. szám (B)

Ötöttörtök, 1906. évi február hó 22-én:

Hunyadi László.

Eredeti nagy opera 4 felvonásban.

S Z E M É L Y E K.

V. László, magyar király	—	Perényi József.
Cillei Ulrik	—	Polgár Sándor.
Hunyadi László) testvérek	Békési Lajos.
Hunyadi Mátyás		Sz. Pozsonyi L.
Gara, nádor	—	Árkossy Vilmos
Mária leánya	—	Zilaayné S. V.
Erzsébet, Hunyadi János	—	—
özvegye	—	Radó Anna.
Rozgonyi	—	Kiss József.

Holnap, pénteken, február hó 23-én:

A postás fiu és huga.

Énekes bohózat.

Csak hogy, ahol a boldogság honol, oda a boldogtalanság is befészkel magát.

A kisvárosi pletyka a hírszánya kapta a Bojtor Irén és Fehér Miklós esetét, és így történt aztán, hogy a hír eljutott Bojtor uram fülébe is.

Perze a híres és gazdag Bojtor, az ös-gentri hallani sem akart arról, hogy leánya egy kis hivatalnok felesége legyen, s üldözni kezdte leányát, majd pedig kitagadással fenyegette.

Irén egy ideig tűrte atyja indulatoskodását, de aztán nem tudta tovább már elviselni a sok üldöztetést, s nagy besztek fony-nadni, s már-már a halál angyala is ott lebegett ágya felett. Az orvosok is lemond-tak róla.

Apja látva a beköszönhető katasztrófát, leánya ágyához borult és zokogva adta ál-dását leányára és Fehér Miklóssal kötendő frigyére.

A következő tavaszra boldog pár lett belőlük. Kedves, boldog családi szentélyt alkottak, ahol a szerelem párosulva a szere-ttel volt állandó vendégük. A szeretet és szerelem volt az ő legdrágább kincsük, mely — mint a szívek vízhangja — ugy termett lelkükben, mint mesés tavaszi hajnalon vi-rágon a harmat.

Loute. Tegnap pirosszinlapos színházi esténk volt — tehát a színház nézőtere zu-folással megtelt. Loute ez a kacagtató bohó-zat került színre, a címszerepben Almásy Lolával, aki minden tekintetben művészi alakítást nyújtott. Pompás, ötletes, karak-terisztikus volt minden jelenésében s rászol-gált a kitüntető tetszésnyilvánításokra, a melyekkel a debreceni közönség ezt a foko-zatosan haladó színésznőt tegnapi kitünő alakításáért honorálta. Erősen burleszk, de folyton kacagtató volt Deésy Alfréd, akinek harmadik felvonásbeli maszkja már magában véve is kacagásra ingerelt. Békés Gyula, Ternyei Lajos legjobb alakításai közül pro-dukáltak egy egy sikerülte s hozzájárultak a sikerhez Arday Ida és Szabó Irma. A közönség az előadással általában megvolt elé-gedve.

Postás fiu. Ez a jóízű mókákban gaz-dag vigjáték kerül színre holnap pénteken. A főbb szerepeket most is Fóthy Frida, Polgár Sándor, Deésy Alfréd stb. játsszák.

Gül baba. Szombaton este ujdonságot — e héten a második preimert, — kapunk. Az Aranyvirág és Bob herceg zseniális szer-zői írták a Gül babát, amelyben résztvesz az operett társulat színe java.

Hunyadi László. Ma este Erkel hir-neves operáját adja a színtársulat. Az elő-adás iránt óriási az érdeklődés. A mi tár-sulatunk a „le grange“-áriára nem kény-telen vendégszereplőt hozni, mint más társulatok. Ez is bizonyítéka annak, hogy a Zilahy-társulat énekes személyzete az összes vidéki társulatokat felülmúlja. A le grange-áriát egyébként Radó Anna énekl.

H I R E K.

Vérbe fojtott tüntetés.

Már lapunk tegnapi számának távirati rovatában megírtuk röviden azt a hallatlan rendőri brutalitást, melynek áldozatai a bu-dapesti egyetemi ifjak voltak. Ma már bő-vebben számolhatunk be a szörnyű esetről, a következőkben. Véralázító jelenetek voltak tanai tegnap délután a New-York kávéház előtt az Erzsébet körút járók elől. Az egye-temi ifjuság ugyanis a Bazilikától jövet ha-zafias dalokat énekelve, rendezett zárt so-rokban haladt a kerepesi-uti temető felé, hogy Kossuth sírjánál a mai istentisztelet után lerója kegyeletét. A New-York kávéház elé érve azonban a mellékutakból oldalt és hátulról Rudnay vad csordája rohanta meg az ifjakat s még az eddigienél is brutálisabb módon karddal támadva rájuk, szétverte őket. Valóságos tobzódást műveltek ezek a vad legények a kegyetlenkedésekben. Az ifjuság és a jeleneteket szemlélő polgárság felháborodva kelt ki es ellen, mikor min-denki tudja, hogy a szociálisták fényes dél-ben, a Kossuth Lajos-utcán rendőri felügye-let alatt bántatlanul garázdálkodhattak.

A véralázító jelenetek egymást érték az Erzsébet-köruton és a Kerepesi-uton. A rendőrök első sorban az egyetemi ifjakat ütötték, verték, sőt szurták is. de rajtuk ki-vül az utcai járókelők, a véletlenül odaju-tott érdeklődők is szenvedtek a brutalitás miatt.

A rendőrök előre készültek a véreng-zésre. A Royal-szálló udvarán voltak a lo-vasok elbujtatva. Egy újságíró idejekorán észrevette ezt s figyelmeztette az embere-ket, akik észrevétel nélkül becsukták a szálló vasrácsos kapuját, mielőtt a menet nagyobb része odaérkezett volna. Így a rendőrök a Hársfa utca felől kerültek a körutra. A ké-sedelem fokozta dühüket, neha ennek a ki-öntésére az egyetemi ifjuság a legesekélyebb okot sem adta.

Szépen, esőndesen vonult az Andrásy-utrot bekanyarodó menet, végi a Teréz-, majd az Erzsébet köruton, hiven a rende-zők intencióihoz. Mindenki pontosan Kovács Lászlónak a Bazilika előtt mondott rövid beszédéhez tartotta magát, még csak nem is énekeltek. A rendőrök azonban ma már okot és alkalmat se keresnek a brutalitásra. Szirmay Andor kerületi kapitány kiadta a jelszót:

— Belevágni a fiukba!

A lovasok rárontottak a rendben hala-dókra és nádpálcával, majd karddal vertek mindenkit.

A kereskedők rémülten bocsátották le a boltjuk vasredőit s eközben megtörtént, hogy az egyik kávéház alkalmazottjának a kezét levágták.

Mint minden ilyen utcai incidensnél, egy sereg rikkancs járt-kelt itt. Az egyiket fejbevágtá valamelyik rendőr, mire a fiu követ kapott fel s azzal fejének hátulso részén találta Fasching rendőrfelügyelőt. Ez odasiertet a Newyork-kávéházzal szem-ben álló Szirmay kapitányhoz és panasz-kodni kezdett.

— Nézd kapitány ur, vérzik a fejem. Ezt megkeserülök.

Kirántotta kardját s az első embert, aki az illemhelyről kijövet, véletlenül utjába került, kétszer fejbe és nyakon sújtotta az élesre fent karddal. Az uri-ember, akinek semmi köze sem volt az egész excesszushoz, szótalanul elvágódott a kövezeten. A vér vastag sugárban szök- kent elő a nyakából. Haldokolt, amikor a kórházba vitték.

Csak ezt várták a rendőrök, ők is mind kirántották a kardjukat s olyan vé-rengzés következett, amiód még aligha folyt le Budapesten. Husz-harminc ember sebe-sült meg. Annál feltűnőbb volt, hogy a tüntetőket külön csoportban követő szociális-tákat — akik körülbelül négyszázan vol-tak — egy újjal se bántották.

Az egyetemi ifjak vezetői közül azokat, akik a zászlókat vitték, elfogták, egyikük azonban el tudta vinni a lobogót. Két társa Zaymusz és Vidor műegyetemi hallgató stürü szidalmak és tülegek között került a kapi-tányságra. A zászlót elkobozták tőlük.

A rendőrök ostromállapotba helyezték az egész körutat. A lovasok föllovagoltak a gyalogjáróra és aki idejekorán el nem me-nekült, az meg nem menekült kisebb nagyobb sérülés nélkül. Akit a lovak patái el nem gázoltak, vagy a kardcsapások nem tettek nyomorékká, azt a gyalogos rendőrök verték agyba-főbe.

A rendőrök annyira elvadultak, hogy még Szirmay kapitány is megsokalta és rá-juk kiáltott:

— Hagyják abba! Erre már nincs szükség.

Ez a kijelentés jellemzi leginkább a vérengzést. Egy óra lett, mire a pribékek megelégték a munkájukat. Boda főkapitány-helyettes, aki Rudnay távozása után a veze-tést ma átvette, gyönyörű premiért rende-zett...

A diákok egy része később még össze-gyűlt s kivonult a temetőbe, Kossuth sírjához.

— Nyíri királyi biztos Bécs-ben. Nyíri Sándor vezérőrnagy, királyi biztos a mai nappal befejezte az or-szágyűlés fölőszlatása körül való misszióját és így aztán visszaadja

megbízását a királynak. Ebből a végből ma az osztrák császárvárosba utazott, ahol a király még ma az általános audiencia során fogadta. Nyíri Sándor felmentése a hivatalos lap pénteki számában jelenik meg.

— **Szabadságon.** Oláh Károly városi tanácsnok ma hosszabb szabadságra indult. A régebbi idő óta betegeskedő tanácsnok Budapesten megvizsgáltatja magát és azután délvidékre megy üdülni. Távollétében Varga Károly tb. tanácsnok fogja helyettesíteni.

— **Jön a kormánybiztos!** A városházán ma délelőtt híre terjedt, hogy az újonnan kinevezendő kormánybiztos e hét végén, alkalmasint szombaton fog megérkezni Debrecenbe. A szükséges óvintézkedéseket a hatóság már előre megteszi, nehogy a Kovács Augustin sorsára jusson a kormánybiztos. Ma délelőtt Nagy Győző tábornok alkalmasint ez ügyben tárgyalt a város polgármesterével és a vármegye alispánhelyettesével.

— **Ninos többé katonazenekar.** A hosszú szakállú s inponálló külsejű tamburmajorkokat, s esinnadratta bandájukat a politikai események lesodordák egy időre a kávéházak emelvényeiről. A délutáni és esti órákban nem fogja a főváros közönsége a katonai zenekarokat hallani. A budapesti főparancsnokság kiadott napiparancsában ugyanis megtiltotta a katonai zenekaroknak, hogy nyilvános helyen muzsikáljanak. A legtöbb kávéházba és vendéglőbe tegnap már el sem ment az oda szerződött banda, hanem telefonon jelentette, hogy nem jöhet el muzsikálni. Ennek a rendeletnek a cigányzenekarok örülnek első sorban s a tamburmajorkok helyét a cigányprimások foglalják el egy időre. Az abszolutizmus hajnalán tehát mégis van egy vívmányunk: A valzerbandák helyén a magyar cigánybandák. Okosan teszi Zilahy igazgató, ha idejekorán gondoskodik polgári zenekarról, mert megtörténhetik nagyon könnyen, hogy egy este zenekar nélkül maradjon a színház.

— **Uj (Zánder féle) gyógyintézet Debrecenben.** Lapunkban már régebben jeleztük, hogy a napokban egy új (Zánder féle) gyógyintézet fog megnyitni városunkban. Miután azonban a gyógyintézethez szükséges gépek és készülékek kizárólag Svédországban Stockholmban a feltaláló tanár Zánder személyes felügyelete alatt és utasítása szerint készülnek és egyes részei Németországban Wiesenbadenben pótolhatók, egy ily intézet kellő felszerelése hónapokig tart. Mint halljuk, a gépek mind itt vannak, fel vannak szerelve és ki lettek próbálva. Ezen óriási anyagi áldozatok árán berendezett s külsejében is meglepő intézetben most történnek az utolsó simítások, hogy a jövő héten a gyógyulást kereső közönség rendelkezésére álljon. Alkalmazása különösen chronikus betegségeknek van, pl. izom zsugorodás, bénulás, emésztési zavarodás, (chronicus székrekedés) szivbajok, elhájosodás és más olyan betegségek, melyeknél a vérkeringés javítása által igyekszünk a bajt gyógyítani. (Ideggyengeség. Neurasthenia) Az intézet jövő hét elején nyílik meg. A gyógyintézet tulajdonosa dr. Szász Adolf orvos Piac-u. 59. szám Steinfeld ház.

— **Kutyamarások.** Csuti Gyula 12 éves tanuló Kocz Gyula Nyomtató-utca 18. sz. a. lakos kutyája összemarta. — Iván Istvánné Tóth Mária monostori erdei lakosnő panaszt tett Szentesi Mihály ellen, hogy annak négy kutyája lehuzta az uton és veszedelmesen megmarta.

— **Kossuth Ferenc rendőri felügyelet alatt.** Kossuth Ferenc tegnap délelőtti feltizenegy órakor indult el József-körúti lakásáról a Bazilikában tartandó hazafias isteni tiszteletre. Midőn lakásáról az utcára ért, abban a pillanatban, mikor kocsijába szállott, a szomszéd József-utca 20. számú házban lakó Lányi igazságügyi ügyvivőre állandóan vigyázó rendőrhöz két polgári ruhába öltözött urias kinézésű ember sietett és megkérdezte a rendőrtől, hogy ki ez az ur, aki most a kocsiába szállt? Erre a rendőr azt felelte, hogy Kossuth Ferenc, mire a két detektív azonnal kocsiába ült és ráparancsolt a kocsiúra, hogy folytonosan kövesse Kossuth Ferenc kocsiját. Így ment Kossuth Ferenc rendőri kíséret mellett a Bazilikába, a hazafias istentiszteletre.

— **Az örökös kifogások.** A katonai kórház építését már régen elhatározta a város, de a katonai hatóság folyton pótlásokat követel. A mérnökség már számtalanszor teljesítette is a pótlásokat, de a katonai mérnökség mindig talál rajta javítani valót. Most is újabb pótlásokat követel a katonaság.

— **Harmadik osztály a máv. gyorsvonatain.** Régi kívánsága a magyar utazóközönségnek, hogy a magyar államvasutak gyorsvonatain léptessék életbe a harmadik osztályú szakaszt is. Számos kereskedelmi és ipari egyesület deputált ebben az ügyben már évek előtt a kereskedelmi minisztereknek, de hiába. Amit a régebbi kereskedelmi miniszterek nem teljesítettek, azt most megvalósítja Vörös László, a jelenlegi kereskedelemügyi miniszter, ki számos nagy jelentőségű vasuti reform mellett most életbelépteti a máv. gyorsvonatain a harmadik osztályt. Az új rendszer — mint fővárosi tudósítónk jelenti — ez év május hónap elején lép életbe.

— **A sajtószabadság védelme.** Az „Otthon” írók és hírlapírók köre rendkívüli választmányi ülést tartott, amelyet azért hívott össze az elnökség, hogy a mai kivételes állapotok között a sajtószabadság érdekeinek megóvásáról gondoskodjék. A választmány, amelynek tanácskozásában valamennyi budapesti napilap képviselője résztvett s megjelent a Magyar Ujságkiadók Országos Szövetségének elnöke is, egy permanens bizottságot küldött ki, amelynek feladata, hogy a sajtó érdekeiben netalán szükséges aktuális intézkedésekre nézve előterjesztéseket tegyen a kör választmányának. — Rákosi Jenő elnök megnyitván az ülést, örömmel jelenti, hogy a Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság részéről Székely Ferenc vezérigazgató urtól kétezer koronás alapítványt kapott az Otthon kör. Ezután tárgyalásra került a sajtószabadság védelmének kérdése. Alapos és hosszas vita után a választmány Gelléri Mór alelnök alábbi határozati javaslatát fogadta el egyhangulag.

Tekintettel arra, hogy — kivételes állapotok beálltával — a sajtószabadság és ezzel természetesen kapcsolatban az újságok, valamint az újságírók érdekeinek minden irányban való megóvása első sorban a sajtó munkásainak nemcsak elengedhetetlen érdeke, de kötelessége is: mondja ki a választmány, hogy mai üléséből permanens bizottságot küld ki, mely az összes budapesti napilapok és a vidéki sajtónak egyesületeik által kijelölendő képviselőivel kiegészítendő és e bizottságnak feladatává teszi, hogy az állandó és éber figyelemmel kísérése mellett, a netalán szükséges aktuális intézkedésekre előterjesztéseket tegyen a választmánynak, esetleg a rendkívüli közgyűlésnek és hogy szükség esetén ezekre nézve kérje ki az összes újságírói és újságkiadói egyesületek támogatását is.

Rákosi Jenő elnök indítványára végül kimondta a választmány, hogy az elfogadott határozati javaslatban említett permanens bizottság a már meglevő Hírlapírók Testületi Bizottsága legyen, amely a javaslat értelmében kiegészíti magát.

— **Éjjeli lopás.** Farkas Jenő Miklós-utca 17. szám alatt lakó kereskedő panaszt emelt a rendőrségnél, hogy a Sas utca 2.

számu házból levő fűszerüzletébe, szerdáról csütörtökre virradó éjjel, valaki behatolt és onnan 24 korona értékű paprikát lopott. Farkas nem tud arról, hogy a tolvaj milyen módon jutott az üzletbe, azonban következteti, hogy az udvarról az ott levő táncteremen keresztül az üzlet raktárhelyiségebe vezető folyosóablakon át hatolhatott be a boltba, mivel sehol a falon, vagy pedig valamelyik ajtón a rongálás, vagy feszítés legcsekélyebb nyomát sem észlelte. A rendőrség az eszközölt feljelentésre nyomban megindította a vizsgálatot.

— **A debreceni vendéglősök kávéosok és pincérek bálja.** A Bika szálloda dísztermében a debreceni vendéglősök és kávéosok által 22-én csütörtökön este rendezendő táncmulatság iránt — mely hangversennyel egybekötött — igen élénk érdeklődés mutatkozik. Már eddig is csaknem valamennyi jegy elkel.

— **Fürdőkedvezmény a tisztviselők részére.** A földmivelésügyi miniszterium körrendeletben tudatja valamennyi tároája ügykörébe tartozó alkalmazottal, hogy Fenyőháza, Tátralomnicon, Herkulesfürdő, Vizaknán az ottani fürdőkben bizonyos kedvezésekre tarthatnak igényt, amelyeket hozzája intézett kérvény alapján nyerhetnek el maguk vagy beteg családtagjaik részére. A kedvezések mind a négy fürdőben ingyen vagy mérsékelt áru lakásból, fürdőjegyekből, gyógy- és zenedijmentességből stb. állnak. Folyamodni március hó 31-ig lehet.

— **Szemfényvesztők.** Az éjjel a csendőrjárat két gyanús alakot vett szemügyre. Az őrjárat nyomon követte őket, mire azok a Tizenháromváros-utca 28 szám alatt levő mulatóhelyre tértek be, a hol bűvészetmutatványokkal szórakoztatták az ilyen olcsó mulatásra szorult összegyűlteket. A csendőrök igazolásra szólították fel a két alakot, a kik Simon Antal és Rein Dezsőnek vallották magukat. Miután előadásuk tartására engedélyvel nem rendelkeztek, bekísértettek. A rendőrségen hovatartozásukat nem lehetett megállapítani, mivel a letartóztatottak kihallgatásuk során minduntalan más szülei helyet mondtak be a vizsgálatot vezető rendőrfogalmazónak. Egyelőre felügyelet alatt maradnak, amíg illetőségi helyükről biztos adatot szerez be a rendőrség, amikor majd illetőségi helyükre toloncolják őket.

— **Köszönet nyilvánítás.** A Takarékos és Hitelintézet részvénytársaság közgyűlése a siketnémák intézete részére 50 korona adományt szavazván meg, azt az igazgatóság útján megkaptam s hálás köszönetemet nyilvánítottam. Oláh Károly tanácsnok.

— **Fizetés helyett verés.** Orosz Istvánné Varga Zsuzsannánál Bercesényi utca 3. szám alatt lakást birt albirletben Glauer Károlyné, aki dacára Varga Zsuzsanna többszöri felszólításának ezideig még a január hónapról esedékes házbér összegével hátralékban van és csak folytonos ígéretekkel volt képes Glauer Károlyné a pénzére türelmesen váró Orosz Istvánnét követelésének per útján való behajthatásáról visszatartani, míg végre Orosz né megunt a várakozást, elmondta valakinek, hogy e hó 22-én Glauer Károlynét, hogy végre pénzéhez juthasson, beperli. Glauer Károlyné, ki neszt vette felelőtlenségével együtt csütörtökön reggel beállított Orosz Istvánné lakására, ott neki estek az egyedül levő Orosz nének és úgy helyben hagyták, hogy a szegény asszony — a vett orvosi látlelet szerint — nyolc nap alatt gyógyuló sérüléseket szenvedett. Orosz Istvánné Varga Zsuzsanna feljelentésére a rendőrség magánlak és könyvtestesítésért vizsgálatot indított Glauer Károlyné ellen.

— **A oszlopokerti független bál alkalmával id. Kertész István és Kertész Imre urak által újabban beküldött 2—2 korona felül fizetést hálás köszönettel nyugtázza a rendező bizottság.** A tegnapi lapunkban Harangi Sándor ceve tévesen Harsányinak jelent meg, amit ezennel helyreigazítunk.

— Március 15. A „Független Magyarország” olyan újsággötettel lép meg március 15-ikére a magyar közönséget, amilyennek mása nem akadt a magyar hírlapirodalom történetében. Mintegy háromszáz oldalra terjed majd ez az egyetlen újságszám, formában és tartalomban egyaránt értékes megörökítése mindazoknak a csodás emlékeknek, amelyek vonatkozásban vannak a magyar szabadságharc legragyogóbb napjával, március 15-ével. A nyomda technika tökéletességében, színes illusztrációkban mutatja majd be ez a hatalmas újsággötet a nagy idők mártírkoszorús szereplőit és fontos mozzanait, felöleli magába a magyarság küzdelmeinek minden fázisát és középpontba állítja majd Hentaller Lajos szakavatott tollából. „A magyar szabadságharc történetét”, még pedig párhuzamban a mai küzdelmeivel. A magyar irodalom színe java áll megannyi értékes cikkel a közönség szolgálatába a Független Magyarország” március 15-iki újsággötetében amelyből csakis meghátrózott számot fognak nyomtatni, s amely nem is kerül kereskedői illetve dohánytársadalmi elárulásra. A lap régi és újonnan belépő előfizetői ingyen kapják meg, ajándékba, akik pedig még akarják vásárolni, azoknak már most előre be kell küldeniük az árát: egy koronát a „Független Magyarország” kiadóhivatalába Budapestre, VII., Erzsébet-körút 50. szám alá. E szám iránt már most országsszerte nagy az érdeklődés.

— Pénzhamisítók letartóztatása.

Óriási bünszövegetek leleplezése kezdődött meg a mai napon. A félországot behálózták azok a pénzhamisítók, akiknek vezérét most Budapestben elfogták, a kár pedig, amelyet manipulációjukkal okoztak, egyelőre kiszámíthatatlan, de mindenesetre nagyon jelentékeny. A fővárosi rendőrség a főkapitányság közvetlen közlésében, a Zrinyi-u. 14. sz. alatt lepte meg Pataky György, volt földmívelési minisztériumi hivatalnokot, a ki már három hónapig börtönben ült pénzhamisítás kísérlete miatt. Stefkovits Ferenc rendőrfogalmazó a kiskunhalasi vizsgálóbíró rendelkezésére detektíveket küldött Pataky lakására s onnan kísérték a rendőrfőkapitányságra. — A letartóztatás előzménye az, hogy Kiskunhalason és Makón kiterjedt hamisító-szövegeteket fedeztek föl, amely tíz-, husz és ötvenkoronásokkal elárasztotta az ország nagyrészét. Mátyus Mihályné nevű asszonytól huszonötezer korona értékű hamis bankjegyet találtak, továbbá levelet is, amelyben Pataky György a többi közt ezt írta:

— Nagyon vigyázzanak arra, hogy a pénzűt csakis olyan helyeken adják ki, ahol sürű a forgalom, ahol sok ember jár kél. Vásáron, bucsun s eféle helyeken legjobb. Arra is ügyet vessenek, hogy spránkint váltassák föl a bankokat és ne sokat adjanak ki egyszerre. Ezt a levelet pedig rögtön egészék el, miután gondosan elolvasták.

Pataky lakásán preparátumokat is találtak a házkutatás alkalmával, azonkívül különböző tárgyakat, amelyek a pénzhamisítás céljaira szolgáltak. Ma délután Patakyt már el is küldték szigorú fűzővel Kiskunhalasra, mert a vizsgálóbíró értesítése szerint sürgősen szükség van a jelenlétére. Két detektív már előbb leutazott nyomozás céljából s ezek ma délután telet jelentést eljárnak eredményéről. A többi közt azt jelentették, hogy nyomában vannak már a bankgyárnak is, ahol a sikerült hamisítványok készültek. A szóbanlevő bankgyár Főthon van.

x A Népegyesítő-Bank megnyílt. Heti befizetési könyvecskéi (legkisebb 10 fillér) kiválthatók Piac-utca 42. sz. a. Lamprecht-palota földszint, az udvarban.

x Orvosi tekintélyek előszeretettel rendelik csusz és köszvényes beteg részére a híres király balzsamot, mert ez érdemeiben páratlan, már nehányszori bedörzsölés teljes gyógyulást idéz elő. Ára 2 korona. Kapható a készítő Grósz Nagy Ferenc gyógyszerésznél. — Debrecen Kossuth-utca „Arany egyszarvu” gyógyszerész.

TAVIRATOK.

Feloszlatott pártkörök.

Budapest, február 22. A kormány határozott szándéka, hogy a politikai pártköröket feloszlassa. Nehogy elfogultsággal valódkhassák, a kormány legelőször is a haladó

pártkört fogja feloszlatni, ami hasznos is a kormányra, mert a pártkör fenntartási költségeitől megszabadul. A jövő héten rendelettel oszlatják fel az újpárt, a függetlenségi és 48-as párt, a néppárt és az alkotmánypárt körhelyiségeit is. Azután kerülnek sorra az ország összes politikai köréi is. A képviselők, akik már választó kerületeikben tartózkodnak, azon vannak, hogy a vidéki politikai pártköröket és egyleteket társadalmi egyletekké alakítsák át, hogy így a társadalmi érintkezés terén tarthassák fenn a pártköröket és folytathassák a nemzeti ellenállást, amely mostan tisztán gazdaságtól terre terelődik. A politikai pártkörök feloszlatása a legteljesebb önkényuralom bekövetkeztét jelenti. Ezután a sajtószabadságra fogja a kezét tenni a kormány, hogy teljesen megbénítsa a nemzet ellenállását. A kormánykörökből kiszivárgó hírek szerint már a jövő hónapban egyetlen népgyűlést sem fognak engedélyezni, hogy ezáltal az ellenzéki pártoknak a választókkal való érintkezését lehetlenné tegyék.

Részleges kormányválság.

Budapest, február 22. Ma már bizonyos, hogy a kormány nem marad meg helyén. Vörös László kereskedelmi és Feilitzsch Arthur földmívelési ügyvezetők kivételével a többiek mind megválnak állásuktól. Popovits Sándor pénzügyminiszteri államtitkár és Lukács György közoktatás és vallási ügyvezető már a napokban megválnak állásuktól. Megválnak még Kristófi, Lányi is. A kabinet a jövő héten teljesen újraalakul.

Kereskedelmi szerződések.

Budapest, február 22. A darabont-kormány tagjai ma Bécsbe utaztak, hogy a külföldi államokkal kötendő szerződéseket az osztrák kormányval egyetértően ratifikálják.

Az ellenzék nem enged.

Budapest, február 22. A szövetséges ellenzék vezérőlbizottsága elhatározta, hogy bármily körülmények közt is együtt marad és a választókerületekkel az érintkezést feltétlenül fenntartja. A vezérőlbizottság a szövetséges pártokhoz tartozó volt képviselőket felszólítja, hogy lehetőleg kerületeikben tartózkodjanak az önkényuralom alatt és ellenőrizzék a kormány működését. Az ellenállásra vonatkozólag pedig a választóközönségnek tanácsos és utbaigazítással szolgáljanak. A vezérőlbizottság minden eshetőségre készen áll.

Rudnay nyilatkozik.

Budapest, február 22. Ma délelben Márkus József volt főpolgármester felkereste hivatalában Rudnay Béla királyi biztost, a ki fontos kijelentéseket tett előtte. Szavát adta, hogy kizárólag a törvények keretén belül fog működni, az önkéntes adókat behajta, az önként jelentkező ujjoncoknak a belépési nyilatkozatot kiadja. A főváros szombat délután 5 órára hirdett rendkívüli közgyűlése elé akadályt nem gördít, mert reméli, hogy királyi biztossá történt kinevezését tudomásul fogja venni. A királyi biztos egyébként Boda Dezső főkapitányhelyettesnek átadta a hivatalát és kijelentette, hogy szombaton a városházán, kedden pedig Pestvármegye házában fog megjelenni a további intézkedések megtétele végett.

Az oroszországi események.

Pétervár, február 22. Witte gróf beadta állásáról való lemondását. A cár még nem fogadta el a lemondást, de az udvarnál felülkerekedett reakcionárius párt oly erőteljes aknamunkát fejt ki Witte ellen, hogy bukása befejezettnek tekinthető. A cár addig nem fog dönteni, amíg Witte helyét alkalmas emberrel betölteni nem tudja.

Vilna, február 22. Omédenben a katonaság ellen rebálás vádjá miatt indított vizsgálat befejezést nyert és pedig a bevádolt katonák felmentésével. A vizsgálat ugyanis beigazolta, hogy a katonák az égő házakból kimentett értéktárgyakat nem rabolták el, hanem közöshelyre hordták azokat, ahol a károsultak értékeik nagy részét meg is találták.

Az önkéntes adó.

Budapest, február 22. A fővárosi tanács ma délelőtt ülést tartott amelyen dr. Vaszilievits János tanácsosnak bejelentette, hogy a királyi biztos rendeletet intézetti, hogy az önkéntes adókat személy és vagyon felelősség terhe mellett negyvennyolc óra alatt az állampénztárba beszállítsa. A tanács rövid vita után, miután belátta, hogy az erőszakkal szemben teljesen tehetetlen, elhatározta, hogy az ötmilliót meghaladó önkéntes adókat az állampénztárba beszállíttassa.

Hajdan és majdan.

Egy idő óta széleskörű propaganda indult meg az ellen az elharapódzó szokás ellen, hogy a kávéházlátogatók az előbök tett süteményeket változatos közben össze-vissza roppogtatják s ezzel nemcsak izléstelen formájúvá teszik, de tekintve a bacillustéoria mindenütt elfogadott voltát, közegészségügyi szempontból is vétének. A lapokban száz meg száz cikk s ugyanannyi megoldási terv jelenik meg erről a tárgyról, amelyek előbb-utóbb okvetlenül meg is hozzák majd a kívánatos reformot. Az általa kulást következőképen képzelem el.

Hajdan.

A kávéházi vendég: Nagyban kotorász az előtte levő süteményes kosárban. Össze-vissza nyomkodja a zsemlyéket, szarvasokat, salonsüteményeket, amelyekről csak egy hull a fényes, sárga zománc. Tízennégy darabot nyomorított már össze, mivel azonban kedvére valót nem talált, haragosan kiált fel:

Pincér! Pincér!

Pincér (megjelenik): Parancs!

Vendég: Miféle komisz lebuja ez a magok tüzete? Nemcsak a kávéjok élvezhetetlen, de a süteményök is olyan poccsék, hogy az botrány. Hozzon egy más kosarat, mert mákos ucsuae úgy itt hagyom a gseftjüket, mint szent Pál az oláhozat.

Pincér (szepegre): Bocsnat nagyaságos ur, nyomban hozom, nyomban hozom. (Két süteménynyel telt kosarat tesz a vendég elé.)

A vendég előlről kezd a roppogtatást. Huszonöt darab süteményt zúz morzsává, miközben arca mind kékebbre válik. Mikor az utolsó kiflin is megejtette a próbát, egyszerre dühösen ugrik fel s a két kosarat ennek a nyájás megszólításnak kíséretében vágja a pincér fejéhez:

— Maga marrha!

Pincér (ájultan esik össze. Görög tűz.)

Majdan.

Vendég (suttogva önmagában): Iszonyu, borzasztó. Három felső és két alsó fogam pnsztult el már ebben a kávéházban a sütemény élvezete következtében. Mindig a legkeményebb darab kerül a kezembe s nem segíthetek magamon, halottjává tesz a kifli-rendelet, amely szerint a süteményeket végig fogdosni nem szabad, azt kell megennem, amelyhez hozzányulok. (Sir) Ez is olyan kemény, mint a Hummel-szobor feje! (Beharap, felordit.) Hah, a hatodik! (Egy zápfog esik a padlóra. „Nagyot koppan, azután elhallgat.”) Szegény, szegény gyermekeim! (Sarokba vágja a kiflit, majd dühös elszántsággal így szól!) Nem, nem! Tovább már nem szenvedek. Jöjjön, aminek jönni kell. Éhes vagyok, puhát keresek. (Óvatosan körülnéz a kotorászni kezd a sütemények között. Egyszerre felszisszen. Valaki az ujjaira koppintott.) Ki az! Nyomorult! Gyilkos! (Egy gúnnyosan vigyorgó kecskeszakállas alak jelenik meg előtte!)

— Pipi! Hallgasson! Hiába ordit kis hants Vendég: Te voltál nyomorult! (Rá akar rohanni, de a pincérek lefogják.)

Az ismeretlen: Igen, én voltam pipikém! Én voltam, én a kerületi süteményfelügyelő. De magácska meg kisoda? Szükségem van a nevére. Athágtá az egészségügyi szabályrendelet 4567-ik

szakaszát, amely a bacillusoknak a sütemények utján való szándékos terjesztéséről szól s ezért bünhődnie kell. Mondja meg a nevét vagy kövessen a törvény nevében!

Vendég (bömbölve): Abból ugyan nem eszik!

A kerületi felügyelő luciferi szatírával néz a handa-bandázóra. Majd füttyent egyet, amire két testis alak jelenik meg, akik felkapják a vendéget s a közeli városházára cipelik. Ott terjedelmes jegyzőkönyvet vesznek fel az esetről, majd a rendőrorvos szobájába kísérik s pőrére vetkőztetik. A rendőrorvos lelkiismeretes vizsgálat után konstatálja, hogy a vendég balkezének hüvelykujján egy influenza bacillus találtatott. Az áldozat nyomban a fertőtlenítő szobába kerül. Főrdő, gőz és kefék által félholtra gyötörve nagy nehezen szabadlábra kerül. Előbb azonban a kapitány elé kell mennie, aki is a 4567-ix szakasz alapján 30 korona, nem fizetés esetén fogházra átváltoztatható büntetésre ítéli.

Vendég (széltűtően rogy össze. (Görög tűz).

Morál:

A jóból is megárt a sok.

Mustár.

Közgazdaság.

Rendelet az állati járványok bejelentéséről. A földmívelésügyi miniszter az összes állatorvosokhoz rendeletet intézett, melyben utasítja őket és a törvényhatóságokat, hogy a keleti marhavész, a ragadós tüdőbaj és a takonykór fellépésének vagy gyanújának hatósági megállapítása a helyszínen eljáró állatorvos által még a megállapítás napján távirattal a minisztérium állategészségügyi főosztályába azonnal bejelentendő. A lépfene, a veszettség, a takonykór, a ragadós száj- és körömtájás, a juhhimlő, a tenyészbenaság és az ivarszerveken keletkező hólyagos kiütés, a lőrükhór (szarvasmarhák és őszvérek rükhórája), a juhriükhór, a sertésorbán, a sertésvész és a bivalyvész hatósági megállapítása ezen főosztálynál levelezőlapal bejelentendő. Ugyanilyen bejelentési eljárás követendő a betegségek megünnesénél is.

Szőlősgazdasági tanfolyam néptanítóknak. A szőlőmívelés szempontjából kiváló fontossággal bíró községekben alkalmazott néptanítók részére, az e téren működő szakközégek vezetése alatt, az alábbi helyeken, az előző évek példájára, a jövő évben is négy hétre terjedő szőlő- és borgazdasági tanfolyamok rendeztetnek. A tanfolyamok célja az, hogy az azokon résztvevő néptanítók a szőlő és borgazdaság terén, különös tekintettel az elpusztult szőlők felújítására, gyakorlatilag és részben elméletileg is kiképeztessenek. Tanfolyamok a pozsonyi, tapolcai, tarcali, ménesi és nagyenyedi vincellériskolánál fognak tartani. A tanfolyam első része tavasszal április hó 23-tól május hó 6-ig, a második része ősszel a tarcali vincellériskolánál október hó 15-től 23-ig tartatik meg. A tanfolyamokra csak oly néptanítók vehetők fel, akik tekintet nélkül arra: vajjon állami, községi vagy felekezeti iskolánál vannak-e alkalmazva, oly helyvidéki községekben működnek, ahol a filloxera a szőlőket már megtámadta, vagy már el is pusztította s ahol a lakosság kizárólagos vagy főkereseti forrását a szőlőmívelés képezi. A tanfolyamon való részvétel f. évi március 10-ig történhetik.

Munkások és cselédek megjutalmazása. A földmívelésügyi miniszteriumban most állították össze azoknak a munkásoknak és cselédeknek névsorát, a kiknek a földmívelésügyi miniszter elismerő oklevelét és 100 korona jutalmat küld. A névsor és a melé teit szolgálati év feletti érdekes. Elismerés nuszorot szolgálati évnél kevesebbre nem jutott, és a háromszáz kitüntetett munkás ez gazdasági cseléd között olyan is van, a ki félszázad óta mindig csak egy gazdánál töltötte el hűséges munkában az időt. Méltán ünneplik tehát a szorgalomnak és hűségnek ezeket a megtestesítőit s a gazdák

okosan cselékszenek, ha ezeknek ünnepet rendeznek. A gazdatársadalom érdeklődése adja meg voltaképpen a kitüntetés jelentőségét és szolgálja azt a hatást, melyet a Darányi Ignác nevéhez fűződő kormányzati akció céloz.

Kőbányai sertésüzlet. Budapest, február 22. Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 128—130 fillérig. Öreg közép (páronként 400—400 kg-ig terjedő súlyban) 136—138 fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 136—138 fillérig. Fialat közép (páronként 229—230 kilogrammig terjedő súlyban) 133—134 fillérig. Fialat könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő) 133—134 fillérig. — II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogrammonként felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—280 kilogramm súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. — II. Szérbiai: Nehéz páronként 260 kilogrammon felüli súlyban 136—137 fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) 133—134 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 134—135 fillérig. IV. Romániai eredet: S t a c h l Nehéz (páronként 240 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. V. Szérbiai Nehéz (páronként 265 kilogrammon felüli súlyban) — fillérig. Közép (páronként 240—260 kilogrammig terjedő súlyban) — fillérig. Könnyű páronként 230 kilogrammig terjedő súlyban — fillérig. A hizott sertés üzletiánzata élénkebb.

Regény-Csarnok.

Iris.

Irta: Szikra.

(Folytatás és vége.)

Éppen ekkor nézett fel Imrédy s amikor meglátta, hogy unokája mit tart a kezében, rémülten kapott utána.

— Az Istenért, Iris, mit művelsz, — kiáltotta elsápadva.

— Oh, sohas féltsed, — nevetett vissza unokája. — Csak a rózsát fogom belé tenni.

De Imrédy növekvő nyugtalansággal könyörgött:

— Vigyázz, kérlek, vigyázz! Ezeket ér ez az üveg. Bónitól kaptam, a nagy Bónitól... És hallod ezt, Iris? Ez a legszébb római övegek egyike az egész világon!...

Iris gyöngéden simogatni kezdte a szivárvány minden szíveken tündöklő üveget: majd szembe tilt vele s fejét két kezébe támasztva, nézte, nézte sokáig. Aztán csendesen, álmodozva kérdezte:

— Nagypapa? Ugy-e, ez nagyon törékeny?

— Nagyon, — felelt az öreg ur és újra könyvei fölé hajlott.

Iris egy lépéssel közelebb jött hozzá.

— Nagypapa?! mit irsz most? — sugta szöszke fejével az öreg fürtökhöz simulva.

— Hagyj dolgozni édesem. Hogy mit írok? A római birodalom világhuralmát...

— A római birodalom világhuralmát? — ismételte Iris áhitattal, majd újra kezébe vette az üveget. — Nézd, nagypapa! — kiáltotta büszkén, diadalmas. — Ugy-e, hogy ez még itt van? S nézd meg, milyen ép! De mondd, hol van, mivé lett a nagy, a hatalmas római birodalom?...

— Meggyőztél! — suttogta Imrédy szomorú megadással. — Meggyőztél...

De mire rengő jobbát áldóan unokája fejére tette, már szinte remélte is, hogy a csoda még fog ismétlődni — s miért ne remélné? hiszen az ilyen boldogságról, örök szerelméről álmodozó kis leánysziv nem kevésbé törékeny, mint amit kezében tartott, m az a lehellestszertű római könyvedény.

Serravallo

Kina-bora vassal.

Erősítőszeg gyöngéledők, vérszegények és lábadozók részére. Étvágygerjesztő, idogerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

Több mint 40000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: J. Serravallo-nál

Trieszt-Barcola.

A gyógytárakban pedig 1/2 lit, 2 K. 60 fillér, 1 " 4 " 80 "

A KI

ELADNI KIVÁN

butort, zongorát, bort, gyümölcsöt, gabonát, üzletet, műhelyt lakást stb. vagy

A KINEK

ismerettség hiányán

házastársra, nevelőre, üzletvezetőre, könyvelőre, segédre, ispánra, gazdatisztra, kulcsárra, vinczellérré, kertészre, kulcsárnőre, gazdaszszonyra, szakácsnőre, szobaleányra mosónőre, házi- vagy irodaszolgára, pénzbeszedőre, házmesterre, stb-re van szüksége

A KI

mindezeket vétel vagy bérbevételi céljából keres

A KI

BÉRBEADNI KIVÁN

birtokot, házat, vadászterületet, telket, kocsi, lovat,

A KI

valamely állást betölteni kíván; legbiztosabban célt ér, ha a

„Debreczen“

apró hirdetési

rovátát használja.

Dunkel V. K.

Felső Magyarhoni első parkettgyár- és gőzfűrészes rész. társ.

KASSAN.

Ajánlja kitűnő tölgyfából készült sokszorososan kitüntetett parketát ugynevezett amerikai, tömör és berakott kockát

jutányos árak mellett.

A lerakás kívánatra gyári lerakók által a legpontosabban történik.

A gyáros vevőket keres

nagy mennyiségű előnyomással ellátott törülköző, futó, milió, pohárszék, asztalfutókra stb. Ajánlatok P. J. 1600 jelige alatt Mosse Rudolphhoz Prágába intézendők.

1906. Farsangi idényre

ajánljuk a legdivatosabb béli kelméinket, 120 cm. fehér és színes francia batiztokat. Selymek: Christalin, Rádium, Pongonette, Taft-Messaline, Lionnaise divatos bál színekben.

Egyes beosztott, félig kész, himzett batizt és csipkével díszített selyem ruhák 20 koronától feljebb.

Selyem és csipke sálók, legyezők, bál keztyűk, fehér és színes áttört harisnyák nagy választékban, olcsó szabot árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

— Vászonn, divat és szőnyegáruház. —

DEBRECEN, RÓZSATÉR.

5 korona és több napikereset.

Házimunka-kötőgép-társaság.

Keresetnek minkét nembeli egyének gépünkön való kötésre, Egyszerű és gyors munka egész éven, otthon végezhető. Nem kell előkészíttség. Távolág nem határoz. a munkát mi adjuk el.

Házimunka-kötőgép-társaság

Thos H. Whittick és Tsa.

Budapest, IV. Havas-utca 3—25 sz.
Prága, Petersplatz 7—25.

Egyedüli gőzbutorgyár

Debrecenben.

Ahol a legnagyobb választékban a legmodernebb butorok és szoba berendezések a legegyszerűbbtől a fénytűzésig a legszolidabb kivitelben legújanyosabban kaphatók.

KILLER EDE

cs. és kir. udvari szállító.

Debrecen, Főtér.

Dürkopp-varrógépek

családok használatára, himzésre kitűnően használható.

Ipari célokra a legjobban megfelel.

Dürkopp és Társa

Gráz. Szétküldési raktár: Bécs.

Dr. Politzer Sanatóriuma

és vízgyógyintézeite,

Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.

Egész éven át nyitva.

Vízgyógyimódot. Villanygyógyászat, szénsavas-, törpefenyő és ásvány fürdők, forróvíz kezelés, Vibrációs massage hizlaló és soványító gyógyimód. Inhalatók. **Javallatok:** Idegesség minden neme szív, tüdőbaj. Edző eljárások. Izell és izom csúszlái forró lélegeztetéssel bámulatos gyógyeredmények. — Kitűnő ellátás, szép betegszobák, penzió (lakás és ellátás) naponta 5 és 7 korona. Állandó orvosi felügyelet. Felvilágosítással szívesen szolgál.

Dr. POLITZER JAKAB, az intézet tulajdonosa és vezetője.

Öreg ember nem vén ember akkor, ha a leghírnevesebb tanárok által kipróbált

„LYOOL“ amerikai tablettákat használja. mik az elgyöngült férfierőt visszaadják. Csakis elgyöngült férfierő (impotencia) elleni szer. Rendes használat mellett csodás hatású pár nap alatt nemcsak fiatal de idős férfiak is. Törv. védve. Ára: 6 kor.

Szétküldés díszlet mellett postán utánvéttel vagy a pénz előzetes beküldése után naponta.

Raditz I. gyógyszerháza a „Fehér Kereszt“-hez Bpest. IV. Fővámter 6. (a központi vásárosarnokkal szemben.)

Főraktárak Budapest: Török J. gyógytára Király-utca 12. sz. és Nádor-gyógyszerház Váci-körút 17. sz.

Tüdőbajt,

köhögést, elszáradkasszást, erős meghűlést gyógyít

Kalapi-főle

Hársta-szörp

egy liter ára 8 korona

Kapható:

„Apostol-gyógyszerháza“
Bpest, Károly-utca 62. sz.

Járassa és olvassa a

„Biztosítási és Közgazdasági Lapokat“

minden szakember

E lap kilenc évi fennállása alatt fényesen beigazolta **szükséges és nélkülözhetlen** voltát és méltán részolgált arra a hatalmas pártfogásra, melyben az igazgatóságok részesítették és hivatalból is ajánlották.

A lapot egy szerkesztőbizottság vezeti, amely bizottságban minden társulattól részt vesz egy egy szakember s így a lap — az osztrák-magyar monarchia összes lapjai között — **a legjobban értesült szakújság.**

Pontosan beszámol a biztosító-intézetek működéséről, közli a kinevezéseket előléptetéseket, fontosabb biztosítási pereket, híreket, belföldi eseményeket. „Külföld“ rovatában beszámol az idegen országokban történetekről. A lap mindig friss, mindig változatos és hasznos, mert aki állást és tisztviselőt keres, leghamarább e lapnál érheti célját.

Előfizetési ára egész évre 5 frt. negyedévre 1 frt. 50 kr.

Kérjen mutatványszámát a kiadóhivataltól,

Budapest, VII., Vörösmarty-utca 14.,

A lap Bécsben német nyelven is megjelenik!

Biztosítással foglalkozóknak nélkülözhetlen!

Kartársak támogassák e lapot!

APRÓ HIRDETESEK.

Dija 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbeli tudakozódásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

A
„DEBRECEN”
szerkesztőségének

és
kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Levelezés.

Szerény leány

pénztárnoknői állást keres, ki már ily minőségben alkalmazva volt. Cím a kiadóhivatalban.

Axon nő

ki bus elhagyatottságban egyedül éli napjait és szíve vágyódik a csendes boldogság, az igazi odaadó hő szeretet után; az nálam rokon szívre talál. Válasz: „Ifj, ki hön szeret” a kiadóhivatalba kéretik.

Eladás.

Kerések

egy csinosan butorozott szobát március 1-re. Címeket kérek a kiadóhivatalba.

Gyöngéledők a fejlődésben, vagy a tanulásban visszamaradó gyermekek, vérszegények, bágynál, ideges, sok munkától elgyengült, könnyen izgatódó felnőttek bármilyen korban nagy sikerrel használhatják mint erősítő szert **Dr. Hommel Halmatogenjét.**

Az étvágyon, a szellemi és testi erő gyorsan visszatér, az egész idegrendszer megerősödik.

Kifejezetten valódi **Dr. Hammel féle Helmatogent** tessék kérni és senki se fogadjon el semmi féle utánzatot.

Posta könyv

ajánlott levelekhez félárban kapható a kiadóhivatalban Csapó u. 10 sz.

Kiadó bolt

és lakás Csapó-utca 28 szám alatt.

Jó forgalmu

helyen fűszerüzlet teljes felszereléssel más válat miatt kiadó. A berendezés és felszerés a házi gazdájé. Szoba, konyha, pince, fűskamra és bolt-helység 15 frt egy óra, Cím a kiadóhivatalban.

Közönséges

csomag posta könyv félárban kapható a kiadóhivatalban. Csapó u. 10 sz

Fehérnemű

varrónő házakhoz ajánlkozik. Cím a kiadóhivatalban.

Sestakertben

a nagyerdei járásban modern, kényelmes villa, fenyves parkkal, gáz bevezetéssel, jóvizű kúttal, 1400 négyszög öl jó karban levő termő szőlővel eladó, Értekezhetni Piac utca 44 sz. ügyvédi irodában.

Meggyőződhet

árunk versenyképességéről, mert kötésszerűleg megvettünk a **legnagyobb vászonszövőgyárak**

egyikétől **10000 vég 30 rőfös** legkitűnőbb minőségű vásznat, tehát szállíthatunk minden magánfogyasztónak és viszontelárúsítónak

legelsőrendű rumburgit 84 ctmtr széles **5 frt 70** krjával
legfinomabb battisztvásznat 84 „ „ **6 „ 10 „**

eszerint legalább 30 százalékkal olcsóbban mint bárki más, utánvét vagy a pénz előleges beküldése mellett.

==== **Meg nem felelő áruért a pénz visszaadatik.** ====
==== **Senki el ne mulassza e soha vissza nem térő kedvező alkalmat!** ====

MELLER L. Egyed.

Hungária Vászonáruház

Budapest V. Váci-körút 26.

Pserhofer-fagybalzsam

elismert legbiztosabb szer **mindennemű fagyások** ellen, nem különben **fagyás okozta elhanyagolt régi sebek** eltávolítására.
1 tégely ára **2 korona.**

Pserhofer-pulmonin

kitűnően bevált szer még oly idült **köhögés, légzőhurut, tüdőbaj, számarhurut** ellen, ugy gyermekek, mint felnőttek számára. 3—4 üveg elegendő. Orvosilag többszörösen ajánlva.
1 üveg ára **2 korona 50 fillér.**

Pserhofer migrän csokoládé

elsőrendű szer **migrän, ideges fejfájás és neuralgia** azonnali megszüntetésére
1 doboz ára **1 korona 60 fillér.**

Pserhofer-arckrém

pörseések, bőratkák, szeplők és az **arcbőr minden tisztatlanságának** eltávolítására.
1 tégely ára **1 korona 60 fillér.**

Kizárólagosan megrendelhető:

Pserhofer J. gyógyszer-tárában

WIEN, I., SINGERSTRASSE 15.

Csipke maradványok
félárban.

Egész Debrecen nézete

Szallagmaradványok
félárban

az, hogy

Vigyázz! Löwy F. cégnél. Kékre festett kirafat.

rőfös és női divat áruhaza, Debrecen Piac-u. 24. sz.

Jól és olcsón lehet vásárolni női divat és legújabb angol kelméket, ugy rumburgi vásznakat, mint mindenféle damast árut, szövet garnitúrát, szőnyeg, függöny és butor kelméket.

Saját készítésű **Paplanom** a legjobb és legolcsóbb minden minőségben és színben, állandó nagy választék van raktáron; legújabb:

1 mtr. Rádium 120 omt. széles	frt. 250.	1 mtr. 80 omt. széles Batiszt	35. 38. 45.
1 mtr. Christalín 120 omt. széles	frt. 175.	1 mtr. 120 omt. széles Batiszt	50. 55. 65.

Guffirozott crep fodor minden színben mtr. 22 kr.

1 drb. selyem színházi Blous (divatos) **5.75.** — ugyanolyan himzett elejtü **7.50 kr.**

Menyasszonyok!!! csakis itten vásároljanak!